

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. - P. K. O. Nr. 151.100.

500 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie M. 14.000, z odnosz. do domu M. 15.000. Zamiejsc. M. 15.000. Zagranicą Mk 25.000

Nr. 52. — Rok VI. Kraków, poniedziałek 19 marca 1923 r. Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Tak to bywa...

Państwo Urzędnicy zdołali wreszcie po użyciu najrozmaitszych protekcji, daniu odstępnego i łapówkach wynająć porządne mieszkanie w jednej z nowych kamienic, wzamian za co jednak zobowiązali się właścicielowi, że własnym kosztem każą zainstalować łazienkę. Zawezwano instalatora, który pracował 3 tygodnie i za swą ciężką pracę wziął nie wiele, bo tylko... 4 miliony mk. Pan Urzędniczy zadłużył się na to conto, a pani Urzędnicza zastawiła resztki swej biżuterji. — Koniec końcem jednak 4 miliony zebrano i zapłacono instalatorowi. — I już zdawało się, że koniec ich kłopotom. Nie upłynęło jednak 24 godzin, gdy nagle ze wszystkich kurków i rur w łazience poczęła się lać woda, która w przeciągu kilkunastu minut zalala całą łazienkę. Musiano znów zawezwać instalatora. Przyszedł, obejrzał flegmatycznie kurki, rury i wreszcie powiada z istic stoickim spokojem do wystraszonych państwa Urzędniczych: — No, nic wielkiego. Za jakie 2 tygodnie będzie naprawione. A kosztować będzie też nie wiele — 8 milioniki... Państwo Urzędnicy zemdleli...

konsumentów przeciw producentom i uczciwym kupcom dla odwrócenia uwagi od istotnych często winowajców — spekulantów, jak wreszcie, pod pozorem zasiłków dla kooperatyw, stronnictwo popieranie organizacji socjalistycznych ze skarbu państwa — wszystko to są metody, oczywiście w najmniejszym stopniu nie mogące przeszkodzić wzrostowi drożyzny i bezrobocia, ale prowadzące do coraz większego fermentu, do tragicznych zatargów nieszczęsnych, często rzeczywiście głodnych tłumów z policją, która nieraz przez pomyłkę karze niewinnych zupełnie ludzi, zamiast korzystających z zamieszania komunistów.

Stan ten nieci płomień buntu i rozgoryczenia, zwłaszcza wśród zdemobilizowanych obrońców ojczyzny, którzy obietnice pomocy i opieki po wojnie zatrzymują uważać za puste dźwięki.

Tymczasem istotne źródło klęski tkwi w zastój gospodarczym, w braku inwestycyjnych przedsięwzięć państwowych, mogących dać zatrudnienie licznym pracownikom wszelkich zawodów (nowe koleje, drogi lądowe i wodne, regulacje rzek, prace portowe i t. p.) w braku wreszcie kredytów wytwórczych dla prywatnych i społecznych warsztatów pracy. Podstawową przyczyną tych wszystkich klęsk jest

FATALNA POLITYKA RZĄDU,

który nie jest w stanie bez polskiej narodowej większości w Sejmie, żadnej skutecznej akcji ratunkowej przeprowadzić.

Chcąc walczyć skutecznie z drożyzną i bezrobociem,

TRZEBA GODZIĆ W PRZYCZYNNY ZŁA,

a nie w same jego zewnętrzne przejawy.

Główny ratunek — poza podstawowem uzdrowieniem politycznem państwa — to podjęcie twórczej, pożytecznej pracy na większą skalę przez państwo, jedynie w jego właściwym zakresie, i wydatne podtrzymywanie czynnych warsztatów pracy przez pomoc kredytową na dostępnym i kalkulację gospodarczą wytrzymujących warunkach, z zabezpieczeniem rzeczywistnem interesów Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem niezwłocznego pomnożenia miejsc pracy zawodowej i znacznego powiększenia produkcji. Środki te jednocześnie umocnią tę podstawę wytwórczości gospodarczej, na której jedynie uczciwe i trwałe uzdrowienie skarbu oprzeć się może.

Wobec powyższego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) aby cały wysiłek państwa w walce z bezrobociem i drożyzną skierował ku skutecznemu podtrzymaniu czynnych warsztatów pracy, zarówno państwowych, jak społecznych i prywatnych, przedewszystkiem drogą kredytów, przyznawanych wzamian za zokreślenie niezwłocznego pomnożenia miejsca pracy i powiększenia produkcji;

2) aby zaniechał pozornych robót publicznych, któreby tylko pokrywały fakt udzielania jałmużny bezrobotnym ze skarbu państwa;

3) aby z zapomogi uczynił jedynie chwilowy środek przetrwania bezrobocia dla istotnie potrzebujących tej pomocy;

4) aby z kontroli i handlu i represji przeciwko lichwie nie uczynił przeszkody dla uczciwego handlu;

Czy jednak ta dobra wola stronnictw narodowych nie rozbija się o niedołęstwo rządu, można mieć poważne wątpliwości i, — my jaestety, mamy!

I Jaworzyna przypadnie Polsce!

Znamienne oświadczenie Dra Benesza.

Praga (Tel. wł.).

(1.) W dniu wczorajszym odbyło się w senacie czeskim posiedzenie Komisji koalicyjnej, na którym minister spraw zagranicznych dr. Benesz wygłosił godzinny referat, przygotowujący do bliźniego ostatecznego wreszcie rozstrzygnięcia losów Jaworzyny. Oczekiwane jutro lub pojutrze rozstrzygnięcie tej sprawy

w Paryżu polegać będzie na odrzuceniu zarzutów, wniesionych swego czasu przez dra Benesza przeciwko orzeczeniom Komisji delimitacyjnej.

Tak więc dr. Benesz poniósł porażkę, a sprawa Jaworzyny, abstrahując od małych poprawek w wyznaczeniu granicy, rozstrzygnięta będzie ostatecznie wedle żądań polskich.

O zmianę metody walki z drożyzną i bezrobociem.

Posłowie Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej zgłosili w Sejmie wniosek nagły dotyczący walki z drożyzną i bezrobociem:

Groźne przesilenie gospodarcze, które z każdym dniem coraz do szerzej umieruchomia warsztaty pracy i mnoży rzeszę bezrobotnych, spychając tysiące w nędzę i głód — jednocześnie i tem samym podcina u korzenia główną siłę, zdolną uleczyć skarb i finanse państwa: wytwórczość bogactw w gospodarstwie narodowem.

Środki zastosowane przez rząd w walce z drożyzną i bezrobociem, nie tylko są z góry oczywiście bezskuteczne i bezcelowe, ale niosą w sobie zarodek jeszcze cięższej choroby, niż ta, która maia leczyć: zdemoralizowanie mas

pracujących jałmużną i pozorną, nieproduktywną pracą, oraz zdemoralizowanie handlu przez walkę z uczciwym zyskiem zapomocą represji ślepo i bezmyślnie stosowanych, które tajną spekulację i olbrzymią większość handlu niepolskiego pozostawiają nielknięte.

Sposoby tej walki, zaczerpnięte z wydatnych programów socjalistycznych, są w świadomości całego ogółu w swojej bezskuteczności potępione jeszcze za czasów rządów Moraczewskiego. Zarówno „roboty publiczne“, podejmowane bez zamiaru wypracowania czegoś istotnie pożytecznego, jak i zapomogi, udzielane bez możności uniknięcia nadużyć i stające się przez to nagrodą lenistwa i oszukiwacza wyzysku, jak szykany targowe i podjudzanie

Hańba kultury wieku naszego!

Lwów.

(Telef. od nasz. kor.).

Doszła do Lwowa ciekawa publikacja, drukowana za granicą, a nosząca tytuł:

Przegląd bojowej działalności na Ziemiach ukraińskich, zajętych przez Polskę, za rok 1922.

czyli innymi słowami: Roczne sprawozdanie generalnego sztabu sabotażników i bandytów ukraińskich, który najwidoczniej istnieje za granicą, skoro tego rodzaju komunikaty drukiem ogłasza.

Z szeregu „zdobyczy wojennych“ komunikat wylicza:

Dworów spalono 94 (nie udało się spalić 9).

Chłopskich gospodarstw spalono 54 (nie udało się 1).

Zabiło Polaków, wojskowych i cywilnych 22 (chybiono 11).

Sprzątnięto własnych „urządników“ (Rusińców, „chruniów“) 13.

Aktów sabotażu dobra państwowego 60 (nieudałych 8).

Ograbiono domów polskich 8.

Szkoda ogólna polska wynosiła 800 tysięcy dolarów (32 miliardów Mk).

LISTA STRAT.

9 ataków bojówek polskich(?) na szkodę 27.000 dol.

Rozstrzelano z wyroku sądu doraźnego 6 „mołojców“, w walce padło 12.

Władze polskie aresztowały 1671 osób; z tego przewieziono do więzienia 1508, na podstawie wyroku sądowego zamknięto w więzieniu 10, reszta jest na wolności.

* * *

Oto jedyny w swoim rodzaju komunikat, wzorowany na komunikatach irlandzkich z tą jednak różnicą, że nasi „Irlandczycy Wschodu“ chwalą się ograbianiem i okradaniem domów.

Możeby O. Genocchi kazał sobie dostarczyć taki komunikat na pamiątkę; wówczas zrozumie lepiej, co za owieczki dano mu pod opiekę.

Nad czem wczoraj obradował Sejm?

Dziewicza mowa komisarza do walki z drożyzną tow. Hartleba.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu w pierwszym czytaniu odesłano do komisji spraw zagr. ustawę o ratyfikacji układu polsko-włoskiego, dotyczącego przemysłu naftowego w Polsce. Przy pierwszym czytaniu ustawy o języku urzędowym w sądownictwie i notariacie w województwach poznańskim i pomorskim, pos. Seyda (ZLN) ubolewał, że projekt tak ważny dla dzielnicy poznańskiej wpływa zbyt późno. Mowca w imieniu swego klubu wyraża życzenie, aby Rząd w przyszłości kierował się w tym kierunku większą pieczołowitością.

Następnie przyjęto w trzecim czytaniu en bloc ustawę o zasłkach wojskowych.

Pos. Osiecki (PSL) w imieniu komisji budżetowej przedstawił sprawozdanie o ustawie w przedmiocie wypuszczenia 6% złotych bonów skarbowych. Bony mają być przyrównane do franka szwajcarskiego i według kursu tegoż franka wyplacane. Bony są krótkoterminowe, każda serja będzie wypuszczana na sześć miesięcy, oprocentowanie ich jest niezłe, bo 6%. Ministerstwo pozwoliło na przyjmowanie tych bonów na poczet należności podatkowych. Po żywej złota będzie stanowiła łagodne przejście do wprowadzenia złotego polskiego. Bony będą wypuszczane serjami od dnia 1 kwietnia.

Pos. Zdziechowski (ZLN) jest zdania, że ustawa jest środkiem jednostronnym i dziwi się, dla czego ten środek nie jest stosowany łącznie z ustawą o naprawie skarbu. Ustawa ta zależna jest zresztą od ustawy o naprawie skarbu, która przewiduje, że bony będą pokrywane z dochodów proponowanych z nowych źródeł podatkowych. Cóż więc stanie się z bonami, jeżeli plany Ministra o naprawie skarbu ulegną zmianie. Ustawa o bonach nie może być uchwalona inaczej, jak w zależności od ustawy o naprawie skarbu. Mowca omawiał dalej krytycznie ustawę i zastanawiał się obszerniej nad obecną sytuacją finansową i gospodarczą.

Pos. Jaroszyński (Klub Chr. Nar.) uważa, że ustawa o naprawie skarbu i ustawa omawiana na powinny być rozpatrywane łącznie. Klub mowcy będzie głosował przeciw ustawie.

Min. Skarbu Grabski: Słyszałem pytanie, dla czego ma się uchylać ustawę o bonach, gdy ustawa o naprawie skarbu jeszcze nie jest przyjęta. Czy wobec odesłania do komisji tamtej ustawy mam pozostawić markę polską jej losowi i pozwolić na wzrost drożyzny? Nie. Muszę przyjść do Sejmu i prosić o środki działania, które pozwolą zwalczać inflację i drożyznę, którą chwala Bogu zaczyna się trochę opanowywać. Nie widzę silniejszego środka przeciw kryzysowi gospodarczemu, niż wskrzeszenie

oszczędności przez asekurowanie tych oszczędności od spadku. Oszczędność jest podstawą zdrowego kredytu. Rząd musi przez wypuszczenie bonów skarbowych złotych dać ludności sposobność do oszczędzania. Obecne bony skarbowe markowe cieszą się powodzeniem, a jeszcze większym cieszyć się będą bony złote. Wprowadzenia ich można się obawiać tylko wtedy, gdy ktoś boi się lepszej gospodarki.

Po przemówieniu sprawozdawcy Osieckiego, ustawę o bonach przyjęto większością w drugim i trzecim czytaniu.

Przystąpiono do dalszej dyskusji nad sprawozdaniem komisji drożyznianej.

Zabrał głos Nadzw. Komisarz do walki z drożyzną tow. Hartleb:

Mówił on: Dziś, niestety, zaczyna się wprowadzać mąkę, łuszcze, nie dlatego, że brak ich w kraju, lecz, że ceny są wyższe w Polsce, niż w Ameryce. Polska ma dość zapasów żywności i zgadzam się z tem, że może wywozić, ale dopiero wtedy, gdy pokryje swoje zapotrzebowanie wewnętrzne. Dopóki tego nie ma, dopóty wywóz musi być zakazany. Wniosek Związku lud.-narod i innych domaga się zmiany metody walki z drożyzną, ale niema dotąd tych metod, przez Sejm uchwalonych, jednakże rząd zastosował już pewne środki. Dnia 13 lutego komitet ekonomiczny Rady ministrów ustalił kategorie artykułów, które bez względu na wywożone być nie mogą. Należą do nich: żyto, pszenica, owies, konie, trzoda, mięso i wędliny. Skutek tego zarządzenia jest już teraz widoczny w niższej cenie zboża, jaka nastąpiła. W tych dniach zwróciło się do nas konsorejum zagraniczne, ofiarowujące zboże o 10% taniej, niż według giełdy poznańskiej. Rząd ma zamiar skorzystać z tej oferty. Dziś drobne gospodarstwo rolne musi sprzedawać zboże, natomiast wielkie spichlerze i magazyny są pełne, a właściciele ich oczekują zwykłego cen, albo sposobności do eksportu. Zakup zboża uważa rząd za najodpowiedniejszy środek przeciwdziałania drożyznie.

Stanowczo sprzeciwiam się wywozowi jaj, dopóki ceny warszawskie nie wyrównają się z cenami na wsi. Jedną z głównych przyczyn drożyzny jest apetyt na szalone zyski. Doszliśmy do czynnego bilansu, a stosunki naze pogorszyły się, bo cóż za korzyści są z tego wyrównania wywozu i przywozu, poza świadomością, że wywieźliśmy tyle a tyle wagonów za taką i taką kwotę? Czy wartość gospodarstwa naszego eksportu, którym są najdroższe produkty żywnościowe i drzewo, część majątku narodowego, można porównać z wartością ekonomiczną importu, którym są przedmioty

INFORMACJE POLITYCZNE.

Zatwierdzenie granic jest ważniejsze niż traktat ryski.

Paryż. (A. W.)

Ze strony francuskiej przy podpisaniu protokołu Rady Ambasadorów, uznając go granicę Polski zwrócono uwagę na to, że zatwierdzenie granic wschodnich Polski na podstawie artykułu 87 traktatu wersalskiego, będzie miało daleko większe znaczenie w wypadku ewentualnych późniejszych demonstracji z jakiegokolwiek strony, aniżeli uznanie traktatu ryskiego, które będzie z natury rzeczy stanowiło pośrednie uznanie przez Francję i inne mocarstwa sprzymierzone, Rosji sowieckiej.

Marsz. Foch wylądował w Gdyni.

Gdańsk. (A. W.)

Dnia 28 i 29 kwietnia Gdynia będzie widowiskiem wielkich uroczystości, w tych dniach bowiem zawinie do portu flota francuska, z którą przybędzie marszałek Foch. Przygotowania do uroczystości są już w pełnym toku. Na uroczystości mają przybyć do Gdyni prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, przedstawiciele rządu, wojewoda pomorski, generalny komisarz Gdańska, przedstawiciele ludności i powiatów położonych nad Bałtykiem.

Warszawa obchodzi dziś uroczystość narodową z okazji uznania naszych granic.

Warszawa. (A. W.)

Na dziś t. j. niedzielę zapowiadzana jest uroczystość narodowa z okazji uznania granic Rzeczypospolitej. Program uroczystości obejmuje Te Deum w Katedrze św. Jana, celebrowane przez kardynała Kakowskiego, rewję wojskową, pochód cechów, stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz galowe przedstawienie w operze.

Uniwersytet poznański oświadcza się za „Numerus clausus“.

Warszawa. (A. W.)

Wydziały filozoficzny, rolniczo-leśny, prawo-ekonomiczny i medycyny uniwersytetu poznańskiego powzięły rezolucję, wypowiadającą się za wprowadzeniem „numerus clausus“. Rezolucja zaznacza, że w Uniwersytecie poznańskim procent dopuszczonych do studiów żydów, powinien być uzależniony od procentowej ilości żydowskich mieszkańców województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego.

Rząd chce oszczędności — Komisja rolno rządowa 30 miliardów.

Warszawa. (PAT.)

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji rolnej, odbytem wspólnie z komisją budżetową, przewodniczyli na zmianę posłowie Głabiński (Z. L. N.), Wilkoński (P. S. L.). Rozpatrywano sprawę przyznania kredytu w wysokości 30 miliardów marek na pomoc dla osadników. Obecni na posiedzeniu przedstawiciele Ministerstwa skarbu, Rolnictwa, Robót publ. i Głównego Urz. Ziem. wyjaśniali stanowisko rządu. Przedstawiciel Ministerstwa skarbu dr. Zaczek i naczelnik Byliński podkreślili, że Ministerstwo uznaje doniosłość tej sprawy, widzi jednakże pewne trudności w jej wykonaniu. Między innymi pan Zaczek oświadczył, iż pan minister skarbu zdecydowany jest na wniesienie do budżetu pozycji 12 miliardów marek na cele osadnictwa wojskowego. Przedstawiciel Głównego Urz. Ziem. Czałkowski wypowiedział się za uchwaleniem projektu. Po wyjaśnieniach przedstawicieli rządu do dyskusji zapisało się 18 mowców. Pierwszy przemawiał poseł Wasyńczuk, (Ukraińiec), który zaznacza, że jest zasadniczo przeciwny projektowi i twierdzi, że kredyty te mają charakter polityczny i nie uwzględniają potrzeb miejscowej ludności na Kresach. Wobec tego klub ukraiński jest przeciwny uchwaleniu tego kredytu. Następnie przemawiali ks. Kubik (Chrz. Dem.) i Raczkowski (Z. L. N.). Obaj mowcy wypowiedzieli się za przyjęciem projektu. Dyskusji jeszcze nie ukończono, i odłożono do następnego posiedzenia, które odbędzie się jeszcze przed feriami świątecznymi.

zbytku, wina francuskie i owoce południowe? Państwo stoi przed koniecznością uporządkowania polityki importowej i eksportowej, a do czasu tego uporządkowania muszą być wydane doraźne zakazy wywozu. Kwestją drożyzny jest także kwestją wewnętrzną organizacją zbytu. Nie chcę przesładować ostatniego ognia łanucha handlowego, jakim są sklepikarze. Kontrola musi być poddana produkcja we wszystkich fazach. Hasło wolnego handlu, tak głoszone w swoim czasie dziś zawiodło i doprowadziło do stanu, że mamy nadmiar artykułów żywnościowych, a konsumenci nie mogą zakupić potrzebnych im ilości. Tu musi interweniować państwo.

Drobne rolnictwo nie reguluje cen zboża.

Ceny regulują magazynierzy i syndykaty rolnicze. Wielka własność naznacza ceny zboża w kraju, a mała własność jest tego świadkiem, a nie współautorem. Nasze rolnictwo zniszczone podczas wojny odbudowało się w ciągu paru lat. Dziś gospodarstwa rolne są wolne od długów, bo spłacili je konsumenci (p. Kiernik: Właściciele kamienic także). Co do własności nieruchomości w miastach, to p. Kiernik ma słuszną, ale proszę się przejść i zobaczyć, że wszystko, co posiadała inteligencja, sprzedaje teraz w sklepach okazjonalnych, a na placu Kercellego robotnik sprzedaje ostatnią poduszkę. Przyczyną tego jest fałszywy obieg ekonomiczny, który między producenta a spożywcę stawia pośrednika. Dlatego rząd chce przyjść z pomocą organizacjom spożywczym, aby mogły kupować wprost u wytwórców. Zasada wolnego handlu wykazała, że bez interwencji państwa ten fałszywy obieg ekonomiczny nie może być usunięty.

Okazało się jednak, że dawny zabór rosyjski nie posiada ustawy przemysłowej, wskutek czego nie można uchwycić pośredników. Dziś towar nie dojdzie do konsumenta, lecz przechodzi przez kilku pośredników. Niestety, ustawy nasze nie dają pod tym względem rządowi żadnych praw i żadnych ustawodawczych podstaw. Aby temu zapobiedz, w najbliższym tygodniu wpłynę wniosek ministra sprawiedliwości o rozciągnięcie sądów doraźnych na przemysłowców i tych, którzy magazynują artykuły żywności. Mimo zakazu wywozu wiemy, że towary wychodzą zagranicę. Bramą wypadową dla wywozu jest przedewszystkiem — Gdańsk. Ta tem poczyniliśmy zarządzenia, które jeśli nie zamkną wywozu hermetycznie, to znacznie go utrudnią. To samo dotyczy Śląska Górnego i Cieszyńskiego. Rezolucja komisji drożyznianej i wybór specjalnej komisji sejmowej dla tych spraw ułatwi Rządowi ich załatwienie. Ponadto wkrótce wpłynę przedłożenie o zabezpieczeniu zapotrzebowania rynku wewnętrznego. Teraz proszę o rozstrzygnięcie, czy drogą obroną przez Rząd w zwalczaniu drożyzny Panowie uznają za słuszną, czy też wobec braku odpowiedniego ustawodawstwa nie będzie mógł tych zadań wykonać.

Największej pomocy domaga się od rządu ludność miast,

której źródła zarobku są stale określone i która stoi przed widmem głodu. Profesor, artysta, literat, urzędnik i robotnik są zagrożeni w swoim bycie. Wysoki urzędnik żyje gorzej od średnio zamożnego chłopca. Grozi to zwicnięciem równowagi społecznej, państwa i narodów i jeżeli dziś obchodzimy święto ustalenia naszych granic, to Panowie muszą być świadomi, że są odpowiedzialni za to, co się w granicach tego państwa dzieje.

Czy inteligencja dojdzie do zniszczenia fizycznego, jak w bolszewji, czy wymrze z głodu, to obojętne, dość, że możemy dojść do stosunków barbarzyńskich. Apeluję do Panów, abyście zrozumieli, że rząd musi dać pomoc miastom, bo stoją przed ruiną (brawa).

Pos. Pluta dowodzi, że drożyzna dokucza wsi jeszcze więcej, niż miastom. Przyczyną tego stanu jest brak równowagi budżetowej i nieokreślone paskarstwo. Chłopi chcą płacić podatki, lecz niema dobrego aparatu, aby je ściągać. Uzdrowić można skarb tylko przez podatki, to jedyny ratunek. Społeczeństwo oczekuje zbawienia od Sejmu, który niestety, dotychczas nie zrobił.

Dalej mowca wykazuje, że artykuły żywności nie są tak drogie, jak wytwory przemysłowe. Mowca zastrzega się, że nie przemawia w

obronie obszarów, tylko drobnego włościanstwa, które najwięcej ucierpiało od wojny i rewizycji.

Wolny handel nikogo nie krzywdzi, a produkcja rolna tylko przy nim może się utrzymać. Główną winę drożyzny mowca zwała na pośredników i uskarża się na cenę wytworów

przemysłowych, która uniemożliwia podniesienie gospodarstwa, wskutek czego rolnictwo wraca do czasów średniowiecznych. Co do zakazu wywozu, to można się nań zgodzić, jeżeli będzie on obowiązywał i wyroby przemysłowe. Na zakończenie wnosi o przejście nad projektem ustawy do porządku dziennego.

Lekarze posłowie żądają pieniędzy dla szpitali.

Warszawa. (PAT).

Wczoraj odbyło się posiedzenie lekarzy posłów i senatorów, na którym omawiano sprawę fatalnego położenia finansowego szpitali, zmuszonych wskutek braku środków materialnych zaprzestać przyjmowania chorych. Omawiano sprawę przyszłej ustawy szpitalnej, oraz niecierpiącą zwłoki sprawę uzyskiwania zasiłków od Ministerstwa skarbu dla szpitali do czasu uchwalenia normalnej ustawy szpitalnej dla całego państwa. Celem przeprowadzenia

pertraktacji w tej sprawie z Ministerstwem skarbu, została wybrana komisja z udziałem senatorów Godlewskiego i posłów Falkowskiego i Weinziehera. Postanowiono, aby lekarze posłowie i senatorowie zbierali się od czasu do czasu, celem omówienia państwowych spraw sanitarnych oraz sposobu i uświadomienia ogółu posłów i senatorów, za pośrednictwem klubów o ważności tych spraw. Następne narady odbędą się w piątek 23 bm.

Wyплаты inwalidzkie ulegną zwłoce.

Warszawa. (PAT).

W związku z podaną przez nas wiadomością o sprawozdaniu sejmowemu komisji opieki społecznej z dnia 14 bm. o nowych zapomogach dla inwalidów wojennych, wdów i sierót, szereg osób zainteresowanych zwróciło się do odpowiednich instancji z żądaniem otrzymania przy padających im należności. Zaznaczyć należy, że wypłaty dokonywane dotychczas przez M. S. W. przechodzą obecnie w ręce Ministerstwa skarbu. Stąd wynika, że z racji takiej procedury wypłaty muszą ulegć ponownej zwłoce. Wniosek sejmowej komisji opieki społecznej domagał się, aby wypłaty zostały ukończone przed dniem 1 maja. Wysokość zapomogi podana przez nas dnia 14 bm. odpowiada całkowicie komunikatowi przedstawiciela Ministerstwa skarbu p. Przechowicza, który na wspomnianym posiedzeniu oświadczył w swoim przemówieniu, że 100% -owy inwalida-kawaler otrzyma mniej więcej 250.000 miesięcznie, zaś z rodziną około 400.000.

Masowe procesy przeciw rezerwistom czeskim.

Tysiące aresztowanych. — Winę ponosi Ministerstwo obrony krajowej.

(L) „Ceske Slovo“ podaje ciekawą wiadomość z kół wojskowych sądowych. Oto w tajemnicy przed szerszymi warstwami społeczeństwa toczą się w republice czeskiej od roku mniej więcej

tysiące karnych procesów, skutkiem czego tysiące młodych ludzi otrzymuje karę aresztu na czas kilku tygodni, lub nawet kilku miesięcy. Są to przeważnie procesy, przeciw rezerwistom, którzy dla rozmaitych powodów nie odpowiedzieli na wezwanie mobilizacyjne z 24 października 1921 roku. „Ceske Slovo“ podkreśla, że skutki tych wyroków mają tak ważne znaczenie polityczne, moralne i ekonomiczne, iż w interesie państwa koniecznością jest, by szczegółowe wiadomości o procesach przedostawały się do opinii publicznej. Wśród rezerwistów, którzy nie stawili się na wezwanie, znajdują się tacy, którzy uczynili to z całą świadomością; są wśród nich jednak i żywiły nie czeskiej narodowości. „Ceske Slovo“ zarzuca winę ministerstwu obrony krajowej, które wadliwą stylizacją obwieszczenia mobilizacyjnego wprowadziło w błąd rezerwistów.

MILJONÓWKA. Podczas wczorajszego ciągnięcia nadła wygrana na Nr. 4,915.388.

NARTY Wkrótce w kinie Wanda NARTY

Nadzwyczajna jazda na nartach, wykonana przez mistrzów światowych w górach Szwajcarii. Udział biorą mistrze: Norwegji, Finlandji, Szwajcarii, Austrii, Węgier, Niemiec w obrazie p. t.

Cuda śnieżnych szczytów 5-aktowa farsa sportowa

Tajne składy broni w rozbrojonych(?) Niemczech.

Berlin (AW).

Odkryto na zamku Kaputh koło Poczdamu tajny skład broni. Zarekwirowano 10 skrzymi z karabinami maszynowymi i rewolwerami. Właściciel zamku oświadczył, że o takim składzie broni nie wiedział(?).

Za spokój duszy 4 p.

Włodzimierza Dobiji
kapitana W. P.

Jako w drugą rocznicę śmierci odbędzie się
NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE
we wtorek dnia 20-go b. m. o g. 9-ej rano
w kościele parafialnym św. Florjana,
na które zaprasza
RODZINA.

RESTAURACJA

„STARY TEATR”
wydaje obiady 930

od godz. 12 do godz. 3 po poł.

GABINETY z pianinem urządzone stylowo dla zebrani towarzyskich

Przyjmuje zamówienia na wesela i obiady.

PIERWSZA MAŁOPOLSKA FABRYKA ZWIERCIADEŁ I SZLIFIERNIA SZKŁA

Spółka z ogr. odp.

poleca: Lustra i szyby szlifowane do mebli, lustra w ramach niklowanych i patentowe na deszczółkach, szyby i lustra w każdej wielkości na składzie. Dostarcza szkła mlecznego do celów przemysłowych.

Zamówienia przyjmuje:

Biurowo Fabryki - Kraków, Grodzka L. 60. I p.
Telefon Nr. 4078. 907

BIURO INŻYNIERSKIE

„CHEMOTECNIKA”
Sp. z o. odp.

Kraków, Rynek Gł. 39.

oferuje do natychmiastowej dostawy: 909

kompletne urządzenia laboratoryjne odczynnik chemie czyste, natężnia platynowe, kwareowe, porcelanowe. Szkło, aparaty szklane, mikroskopy w wielkim wyborze. — Aparaty do badania mleka oryginalne Dra Gerbera.

Precz z oszczędnościami!

Agonja, czy powrót do zdrowia ministerjum zdrowia? — Oto pytanie, które zajmuje szerokie sfery inteligencji.

Od trzech lat nie było prawie dziennika któryby nie nawoływał do zwinięcia tego ministerjum. Cała „opinja“ utrzymywała, że dość będzie utworzyć zamiast niego osobną sekcję min. spraw wewnętrznych, jak zresztą było przez wiek cały we wszystkich państwach Europy. Nasze ministerjum zdrowia stało się wprost humorystyczne — każdy sobie żartował z ministra zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności. To też ludowy obecny rząd podniósł hasło oszczędności i zamierzył znieść ministerjum zdrowia — życzone mu ogólnie w tym zamiarze... szczęścia i pomyślności.

Nagle na całej linii te same pisma, które żądały wyroku śmierci na ministerjum zdrowia, obecnie z całym zapalem stanęły w obronie jego utrzymania. Stało się to samo, co przed rokiem z ministerjum sztuki i kultury. Wszyscy żądali zniesienia tej zabawki i utworzenia sekcji w ministerjum oświaty, a kiedy rząd przychylił się do tej opinii, w tych samych dziennikach, które dzwoniły na to nabożeństwo, ukazały się protesty wołające: hańba! barbarzyństwo! zamach na kulturę!

Ale ministerjum kultury zniesiono i dziura w niebie się nie zrobiła. Tak samo będzie z ministerjum zdrowia.

Skąd jednak takie nagłe sprzeczności w „opinji“? Oto stąd, że każde ministerjum posiada swych benjaminków, którzy na jego istnieniu dobrze wychodzą. Moglibyśmy np. napisać cały artykuł o tem, jako rozmaite jednostki żywiły się subwencyjami, nagrodami lub wprost jałmużną z rąk pp. ministrów kultury... Dobrze im z tem było — ale „kulturze“ nic przez to nie przybyło.

Posłuchajmy co o niepotrzebnych ministerjach sądzi pisarz tej miary co Aleksander Świętochowski:

„Wszyscy poprzednicy p. W. Grabskiego — pisze A. S. w artykule: „Na reisach bolszewickich“ — zapewniali po objęciu swych tek. że „uzdrowienie finansów“ rozpoczyna od wprowadzenia oszczędności w wydatkach rządowych a przedewszystkiem od zniesienia kilku bezużytecznych i kosztownych ministerjów; wszyscy również bardzo prędko zrobili zajęczego skłupka i spozregiszy polujących na nich myśliwych, schowali się w zarosła. Powtórzył to również po raz drugi p. Grabski i zdaje się, że wycofa ze swej dewizy: j'ose. Gdy bowiem wypowiedział służbę państwową najgorszemu z próżnujących darmozjadów — ministerstwu zdrowia, kierownik tego „lucus a non lucen-“ który przejeździł podobno w swych przyjemnych i wygodnych podróżach po Europie około dwóch milionów franków, czyli około sześciu miliardów marek polskich, uruchomił w prasie tak liczne stado czarnych kruków, grożących nam wszelkimi chorobami po zniesieniu tej komory celnej zdrowia, że tylko doskonała wiedza, jak „tu jest pies pogrzebany“, chroni nas od przestrażu. Czy pomimo prawie powszechnej zgromy na utrzymywanie tej niepotrzebnej służby wydatków państwowych z najmłodpowiedniejszym jej kierownikiem będzie ona zamknięta — dotąd pewności niema. Natomiast jest zupełnie pewnem, że dwa inne ministerja równej wartości i pożytku — robót publicznych i opieki społecznej będą jeszcze zachowane, ażeby niegodziwiec zbyt nagle przejść do oszczędności, od którego państwo mogłoby niebezpiecznie rozchorować i to w czasie niebytności ministerjum zdrowia. Zresztą nie wymagajmy od razu za wiele, pamiętając, że w każdym z tych ulów ministerjalnych siedzi garść trutniów partyjnych, których nie można usunąć, bez wywołania burz sejmowych i min. podłożonych pod zbyt śmiałego reformatora. Musimy opłacać jeszcze przez jakiś czas „opiekę społeczną“ i „roboty publiczne“, dopóki sumienia narodowe nie zastąpią sumień partyjnych, dopókioczywista zbrodnia przeciwko społeczeństwu nie przestanie być uważana za „linię polityczną“.

„W zapewnieniach ministrów skarbu była również obietnica zmniejszenia liczby urzędników, jedynego produktu, który należałoby przeznaczyć do najobfitszego wywozu. I to pozostało przysłowiową cecanką dla sprawienia radości głupim z tego samego powodu, który nie pozwala znieść zbytecznych ministerjów. We wszystkich bowiem instytucjach rządowych ma drób partyjny swoje kojece i gniazda, gdzie jest naszym (podatkowo-daninowym) kosztem karmiony i skąd panowie „su-

wereny“ sejmowi nie dadzą go usunąć. Jeżeli więc nawet nastąpi redukcja urzędników, to z pewnością nie dotknie tych uprzywilejowanych, a ponieważ są to najlepsze siły biurowe, to trudno orzec, czy należy pragnąć reformy, która tylko może osłabić działanie maszyny państwowej. A czyż przypuścimy, że znajdzie się jakiś śmiały i potężny Herkules, który lekceważąc wszystkie mafie partyjne, urwie łeb lernejskiej hydrze i oczyści stajnię Augiasza? Nie. Wszystkie hydry i stajnie są na długo zabezpieczone. Z tej więc strony trudzące dla drożyzny krople oszczędności kapać nie będą“.

Petruszewycz zwróci się teraz do bolszewików.

(Telef. od nasz. koresp.)

Lwów.

Na podstawie rozmowy z pewnym wybitnym Ukraincem, na temat decyzji Rady Ambasadorów i ewentualnego stanowiska wobec niej, partji ukraińskich, doszedł Wasz korespondent do przekonania, że te partje, które obrały taktykę zbagatelizowania decyzji Rady Amb. będą musiały znaleźć inne wyjście i już dziś liczą się z tem, że cała polityka obywateli Petruszewycza skieruje się w stronę bolszewików.

Około 22. bm. mają wrócić do Wiednia

z Ukrainy sowieckiej wysłannicy Petruszewycza: Breiter i Kosak. Ukraińscy lwowscy spodziewają się, że wobec zmienionej sytuacji, Breiter i Kosak zatrzymają się jeszcze w Charkowie i Moskwie, by zawrzeć konkretniejszy sojusz z sowietami na punkcie Wsch. Małopolski. Z góry jednak przyjąć trzeba, że o ile gra polityczna Petruszewycza, obliczona na uzyskanie suwerenności dla „Wschodnio-galicyskiej republiki ukraińskiej“ mogła wywołać w społeczeństwie ruskim złudę możliwości, o tyle kalkulacje bolszewickie mogą ten obóz poprowadzić na złamanie karku.

Pomyłka czy defraudacja?

Zniknęło 50 milionów Mkp.

Katowice. (A. W.)

Sprawa zniknięcia 50 milionów marek polskich tuż po odebraniu z P. K. K. P. przez funkcjonarjuszów Dyrekcji Kolejowej Katowickiej dotychczas nie została wyświetlona. Urzędnicy asystujący przy odbiorze powyższej

kwoty znajdują się pod śledztwem i zostali aresztowani zaraz po wykryciu braku tej sumy. Ponieważ kontrola przy odbieraniu pieniędzy z P. K. K. P. jest bardzo ścisła, przeto jest rzeczą możliwą, że powodem zniknięcia owych 50 milionów marek nie jest defraudacja, ale poprostu pomyłka przy wyliczaniu pieniędzy.

Wzrastająca liczba bezrobotnych.

Warszawa. (A. W.)

Jak podają dzisiejsze dzienniki liczba bezrobotnych w ostatnich dniach znacznie wzrosła, co stoi w związku z redukcją pracy lub zamknięciem fabryk z powodu trudności finansowych w przemyśle. W stosunku do stycznia b. r. liczba bezrobotnych podwyższyła się w dwójnasób i wynosi około 115 tysięcy w całej Polsce. Z tego w samj Warszawie ma być około 11.000. W związku ze wzrostem bezrobotnych na prowincji Ministerstwo Pracy projektuje rozpoczęcie akcji dożywiania bezrobotnych w Bydgoszczy i Płocku.

obszarze polskiej części Górnego Śląska, jako obowiązującego środka płatniczego, oraz wyraża życzenie, aby w interesie przemysłu krajowego ostatecznie wprowadzono walutę polską, jako jedyny obowiązujący środek płatniczy w możliwie najkrótszym przeciągu czasu.

Cena obiadu urzędowego w Warszawie.

Poczynając od dnia 16 marca cenę obiadów urzędowych podwyższono z 2500 na 3000 Mk.

(Nie należy sądzić, że jest to cena obiadu, jaki dają dygnitarze na urzędowych przyjęciach. Jest to ustanowiona przez władze cena, za którą już można dostać obiad w restauracji).

Przedsiębiorstwa handlowe i przem.

będą musiały prowadzić księgi obrotowe.

Warszawa (PAT).

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej pod przewodnictwem pos. Osieckiego przyjęto w drugim czytaniu projekt ustawy o podatku przemysłowym. Referował pos. Bykz. Do art. 120 przyjęto poprawkę pos. Wierzbickiego, wedle której opodatkowanie świadectw przemysłowych na rzecz szkół zawodowych podniesiono z 15 na 20%. Art. 126 określający, że ustawa obowiązuje od dn. 1 stycznia 1923, przyjęto bez zmiany. Przyjęto poprawkę pos. Diamanda i Wierzbickiego, mocą której przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe obowiązane będą prowadzić księgi obrotowe.

Kilka miast pod wodą.

Wylew Dunaju, Cisy, Morawy i Wardaru.

Belgrad (AW).

W Banacie nastąpił silny wylew Dunaju i Cisy, w Serbji zaś Morawy i Wardaru. Kilka miast znajduje się pod wodą. Szkody, jakie z tego wynikły są ogromne.

Obniżenie cen chleba i słoainy w Poznaniu.

Poznań. (A. W.)

W związku ze spadkiem cen żyta, piekarni tutejsi obniżyli ceny chleba z 3.300 na 3100 za trzechfuntowy bochenek. Ceny pieczywa pszennego są niezmiennione. Potaniała również słonina z 9.500 na 9.100—9.200.

Obława na waluciarzy.

Warszawa. (Tel. wł.)

We czwartek policja dokonała obławy na uczestników czarnej giełdy w Warszawie, przyczem zaarrestowała 20 osób podejrzanych o handel obcymi walutami. Po krótkim śledztwie zwolniono wszystkich aresztowanych.

Ujemne skutki dwóch środków płatniczych na Śląsku.

Katowice. (A. W.)

Do Wydziału Przemysłu i Handlu Województwa Śląskiego wpłynęło za pośrednictwem Izby Handlowej i Przemysłowej podanie związku „Verband der Industrie von Bielitz und Umgebung“, w którym wymieniony związek wskazuje na fatalne następstwa, jakie poczyniła za sobą dla życia gospodarczego Śląska, dotychczasowy obieg marki niemieckiej na

Najważniejsze wypadki z całej Polski.

Święcenie gmachów wyższych szkół wojskowych.

W poniedziałek 19 b. m. nastąpi w Warszawie poświęcenie dwóch nowych gmachów, t. j. wyższej szkoły wojennej i wyższej szkoły intendantury. Program wyższej szkoły intendantury pozostającej pod kierownictwem ppłk. int. Romańskiego, zorganizowany został według wzorów francuskich. Szkoła uzyskała wybitne siły wojskowe i cywilne do wykładów. Doradcą technicznym szkoły jest ppłk. francuski Boissel.

Śmierć z nikotyny.

W Rusinowcu pod Rytlem w Poznańskim zmarł w strasznych męczarniach niejaki S. Pomieckiński. Lekarze stwierdzili, że śmierć nastąpiła skutkiem nadmiernego używania tytoniu i zatrucia organizmu nikotyną. Przedzgonnych męczarni Pomieckińskiego poprostu niepodobna opisać.

Panika na giełdzie warszawskiej.

Na skutek wiadomości o uznaniu granic Polski zapanowała na giełdzie warszawskiej olbrzymia panika. Oczekiwana jest dalsza niższa obcych walut. Runął również żydowski dom bankowy Szereszewskiego, który przez jakiś czas formalnie nadawał kurs dolarom.

Groźba właścicieli aptek w Łodzi.

Właściciele aptek łódzkich ogłosili, iż o ile pracownicy do dnia 19 b. m. nie powrócą do pracy, posady ich zajęte zostaną przez nowozaangażowany personal.

Flota francuska przyjedzie do Gdyni

Gdynia będzie 28 i 29 kwietnia widownią wielkich uroczystości. W tych dniach bowiem zawinie do portu flota francuska, z którą przybędzie marszałek Foch. Przygotowania do uroczystości są już w pełnym toku.

Na uroczystość mają do Gdyni przybyć prezydent Rzeczypospolitej przedstawiciele rządu, wojewoda pomorski, generalny komisarz Gdańska, przedstawiciele ludności powiatów położonych nad Bałtykiem i t. d.

Sprawa pożyczki dla miast.

U ministra skarbu zjawia się onegdaj delegacja zarządu związku miast, prosząc o zaliczkę na akcje aprowizacji miast. Min. Grabski oświadczył, że zaliczek tych dać nie może, natomiast włączy do budżetu nadzwyczajnego komisariatu walki z drożyzną kredyt 100 milionów na pożyczki dla miast.

Czego nie wolno wywozić.

Od dnia 21 b. m. zakazany zostaje wywóz z Polski: miedzi, niklu, kadmu, mosiądzu, tombaku argenty, brytanji, bronzu i innych stopów metalowych oraz ołowiu w złomach.

Narady nad ubezpieczeniami społecznymi.

W departamencie ubezpieczeń społecznych ministerjum pracy i opieki społecznej, zaczął się pod przewodnictwem dyrektora departamentu dra Jurkiewicza, szereg posiedzeń w celu ustalenia tekstu opracowanego przez departament projektu ustawy, o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Nieprawnie przebywający muszą opuścić Polskę.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych, w sprawie wysiedlenia cudzoziemców narodowości niepolskiej przybyłych do Polski po dniu 12 paźdz. 1920 r. pierwsza partja, w liczbie 3000 osób mocą decyzji komisarza rządu jest wysiedlona z Warszawy i musi opuścić granice państwa przed dniem 20 marca. Rozkaz wysiedlenia nie dotyczy osób korzystających z prawa azylu. Ostateczny termin wysiedlenia wyznaczono na dzień 15 kwietnia b. r.

Znamienne uchwały Rady miejskiej w Nowym Targu.

Na ostatniem posiedzeniu powzięła Rada miejska jednomyślnie dwie ważne dla całego Podhala uchwały. Pierwszą z nich to przystąpienie

spółki, mającej wybudować kolej z Nowego Targu do Czorsztyna, ofiarując jako swój udział grunta potrzebne pod budowę kolei w obrębie Nowego Targu. Drugą uchwałą zwraca się do miarodajnych czynników, aby uzyskały dla Polski drogę, wiodącą z Czorsztyna przez Pieniny po prawym brzegu Dumajca do Szczawnicy, lub przynajmniej postarały się o jej umiędzynarodowienie.

Zjazd związków właścicieli browarów.

W tych dniach odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli dzielnicowych związków właścicieli browarów. Omawiano na zjeździe sprawę stworzenia ogólnopolskiego związku właścicieli browarów. Uchwały zapadną na zjeździe w Krakowie, który odbyć się ma jeszcze w bieżącym miesiącu.

Nowa placówka polska w Gdańsku.

W Gdańsku powstał związek artystów-plastyków. Celem związku jest obrona interesów gospodarczych.

Także bezwyznaniowy.

W czasie rozprawy w Sądzie Pokoju w Inowrocławiu odmówił wezwany na świadka porucznik K., z garnizonu inowrocławskiego, zio-

żenia przysięgi, motywując tę odmowę tem, że jest bezwyznaniowy. Rozprawę przerwano i odłożono aż do rozstrzygnięcia sprawy co do przysiężenia por. K. przez sąd wojskowy.

Nowe ustawy.

Ministerjum przemysłu i handlu opracowuje „tymczasową ustawę“ o spółkach akcyjnych, ustawę o patentach oraz przepisy o obligacjach w złotych polskich.

Jak się wywozi żywność z Polski przez Gdańsk.

Na wiecu przeciwko drożyznie w Bydgoszczy w niedzielę 4 b. m. stwierdził jeden z mówców programowych, że w ciągu grudnia 1922 i stycznia 1923 oraz pierwszych 7 dni lutego wywieziono do jednego tylko Gdańska przez Tezew: 1609 wagonów cukru, 146 wagonów żyta, 218 wagonów mąki żytniej, 484 wagonów jęczmienia, 40 wagonów jęczmienia, 7 wagonów pszenicy, 4 wag. tatarski, 11 wag. grochu, 66 wag. soli, 77 wag. drzewa, 365 wag. desek, 15 wag. mączki kartoflanej, 1 wagon tytoniu. Koni zaś wywieziono tyle, że dziś u nas koń roboczy kosztuje 5—10 milionów marek. Oczywiście są to cyfry nie kompletne, moc wywożono nocą, a sporo wozami i końmi.

Zjazd i techników kolejowych.

W Inowrocławiu odbędzie się w tych dniach ogólny zjazd kolejowych urzędników technicznych ziem zachodnich Rzeczypospolitej.

Aresztowanie starosty.

Obwiniony za nadużywanie władzy dla celów osobistych, — Tajemnica jego nominacji.

Jak donosiliśmy b. starosta krzemieniecki Henryk Baczyński został wskutek zarządzenia sędziego śledczego do spraw szczególnie wagi aresztowany i osadzony w więzieniu w Równem. Baczyński obwiniony jest o nadużywanie stanowiska starosty dla celów osobistych i materialnych korzyści przy wydzierzawianiu majątków państwowych i prywatnych oraz majątków „przejętych na własność państwa“, a także i inne malwersacje.

Baczyński osiągnął stanowisko starosty w Krzemieńcu wskutek nominacji przez Zarząd Ziemi Etapowych i Przyfrontowych po usunięciu z Krzemienieckiego powiatu inwazji bolsze-

wickiej w roku 1920. Urząd ten sprawował przez blisko dwa lata, bo aż do stycznia 1922 roku, w którym to czasie został przez Min. Spraw Wewnętrznych z niego usunięty. Czy i jakie kwalifikacje Baczyńskiego przemawiały w swoim czasie za nadaniem mu stanowiska starosty na kresach wschodnich, uposażonego w bardzo rozległą władzę, wiadomem było zapewne tylko władzy nadającej mu ową posadę.

Charakterystyczną jest rzecza, że Baczyński w okresie przedwyborczym do Izby prawodawczych w jesieni ub. r. był czołowym kandydatem Rząd Ludowych do Sejmu z Okręgu Krzemienieckiego.

Reorganizacja restauracji i bufetów kolejowych.

Zjazd dzierżawców bufetowych z całej Polski w Warszawie.

Warszawa. (Tel. wł.).

Dnia 20 marca w Warszawie (w sali przy ul. Miodowej l. 14) odbędzie się Zjazd dzierżawców bufetów i restauracji kolejowych całej Polski.

Kwestja bufetów kolejowych jest kwestją prawidłowej aprowizacji tych kilkudziesięciu tysięcy ludzi, którzy w danej chwili znajdują się w podróży, a więc ze stanowiska higieny i zdrowotności publicznej nie jest bynajmniej sprawą obojętną.

Pasażerom kolejowym winna być dana przede wszystkim możność prawidłowego, zdrowego, a nawet obfitego odżywiania się. Tym-

czasem w Rzeczypospolitej Polskiej bufety kolejowe przeżywają ciężki kryzys i upadają z każdym dniem, nie mogąc sprostać włożonym na nie zadaniom. Wiele zaś restauracji pozostaje w najbardziej niewiastliwych rękach.

W celach prawidłowego postawienia aprowizacji kolej., podniesienia bufetów i restauracji kolejowych, dania im możności należytego odżywiania pasażerów, zostaje zwołany obecny zjazd.

Spodziewa tym jest udział w zjeździe posłów na Sejm, delegatów dyrekcji kolejowych i t. d. Obrady rozpoczną się o godz. 11 rano i trwać będą dzień cały.

Jaką kwotę można pocztą przekazać do Gdańska.

Najwyższą sumę, jaką można przekazywać pocztą do Gdańska i z Gdańska do zagranicy, podwyższono do 750.000 marek.

Komunikacja towarowa Wisłą z Gdańskiem.

Dla przewozu ładunków masowych Tow. Zjednoczonej Żeglugi Polskiej w Warszawie uruchomić ma w dniach najbliższych linię towarowo-holowniczą pomiędzy Gdańskiem i Warszawą, zapewniającą regularny przewóz większych transportów w określonych terminach.

Projekty budowy linii kolejowych Gdynia—Bydgoszcz, Toruń—Częstochowa.

W kołach fachowych obiegają pogłoski, iż Ministerstwo kolei w ostatnich dniach przystąpiło do rozważania projektów, dwóch no-

wych linii kolejowych; jedna łącząca Gdynię bezpośrednio z resztą kraju. Linja ta biegnęłaby z uwzględnieniem obecnych tras prawdopodobnie na Bydgoszcz lub Nakło, Tucholę lub Chojnice, Kościerzynę, Kartuszy, Wejherowo lub Redę. Druga linja łączyłaby zagłębie węglowe z Toruniem, a szlaki na Częstochowę, Sieradz. Koło z odnogami do Włocławka i Kruszwicy—Inowrocławia.

Sprawa nielegalnego wywozu żywności.

Komisja kontroli granic, w skład której wchodzi przedstawiciele ministerstw spraw zagranicznych, kolei, handlu i przemysłu (główny urząd wwozu i wywozu), oraz spraw wewnętrznych (departament celny), bawiąca w ciągu lutego w Gdańsku złożyła już odpowiednie raporty odnośnym ministerstwom wraz ze swymi wnioskami w sprawie uniemożliwienia nielegalnego wywozu żywności za granicę. Obecnie wnioski powyższe rozważane są przez czynniki miarodajne.

Tramwajarze warszawscy grożą strajkiem.

Dyrekcja tramwajów miejskich powiadomiła konduktorów i motorniczek, że o 11 dnia 16 b. m. znosi na wszystkich liniach, z wyjątkiem linii okólnych, t. j. O i P, t. zw. rezerwy, które ci funkcjonariusze wykorzystywali na stacjach krańcowych na uporządkowanie pieniędzy, pożywienie itp. Wobec zniesienia tych rezerw urządzili pracownicy tramwajowi w dniu wczorajszym dwa zebrania, na których uchwalili rezolucję, w której protestują przeciw zarządzeniu dyrekcji i grożą strajkiem w razie podtrzymywania tegoż.

Przykład godny naśladowania.

Sekcja rolna Kres. Zw. Ziemiaków w Wilnie zorganizowała wypiek chleba ze zbóża dostarczanego przez członków Związku. Ludność tłumnie obiega piekarnię, kupując chleb o 400 marek tańszy na kilo i znacznie zdrowszy i lepszy w smaku.

Związek wobec tego zamierza rozszerzyć wypiek chleba i zorganizować nowe piekarnie.

Strajk krawców żydowskich w Siedlcach.

W tych dniach zastrajkowali krawcy żydowscy w Siedlcach, ogółem 130 osób, wysuwając żądania 35-procentowej podwyżki płacy. Strajk trwa.

Ćwiczenia a duchowni.

Podług wyjaśnienia udzielonego zainteresowanym, od powoływania na ćwiczenia rezerwistów zwolnieni są duchowni wszelkich wyznań.

Samobójstwo żebra.

Do mieszkania pewnego porucznika w Warszawie zakradł się złodziej i skradł 3 sztuki ubrania. Sąsiedzi, którzy zauważyli kradzież, pobiegli za nim i z pomocą policji przyłapano go niezadługo. W areszcie poprosił ujęty, który okazał się 48-letnim żebrakiem Andrzejem Osuchowskim, by mu dozorca przyniósł coś do jedzenia. Gdy klucznik wrócił, zastał żebraka wiszącego na sznurku, który przywiązał do kraty. Zwłoki przewieziono do prosektorjum.

Jeszcze jeden strajk w Łodzi.

W klubie rzemieślniczym w Łodzi odbyła się konferencja między właścicielami zakładów trykociarskich a delegatami robotników w sprawie żądanych 70 proc. podwyżki płac. Podczas dyskusji pracodawcy zaproponowali 10 proc. podwyżki, w odpowiedzi na co robotnicy oświadczyli, że nie odstąpią od swych żądań. Po naradzie pracodawcy ostatecznie zaproponowali 35 proc., a gdy robotnicy nie zgodzili się na to, konferencję przerwano i w fabrykach trykociarskich rozpoczęło się bójrobocie.

Samobójstwo oficera.

Zamieszkały z bratem przy ul. Siennej 1. 26 w Warszawie, oficer rezerwowy, student politechniki 22-letni Witold Zakrzewski, wystartował z karabinu pozbawił się życia.

Denat pozostawił list, w którym między innymi napisał: „Odbieram sobie życie, bo żyć nie warto”.

Pogromy żydowskie na Litwie.

W pogromach brali udział postępowcy litewscy. — Gdzie więc mają miejsce pogromy.

Jak już donosiliśmy, było Kowno przed kilkoma dniami widowiskiem wielkich pogromów żydowskich. Pogrom urządziła i podzieliła kowieńska, przy czym przyszło do zastraszania kilkunastu osób. Jak się okazało później, między zaarrestowanymi było dwóch postów do sejmiku kowieńskiego, których ze względu na nieetykalność poselską wypuszczono na wolność. Obecnie, gdy sejm został rozwiązany, domagają się żydzi, aby winnych postów ukarano.

Jak widać, pogromy żydowskie nie odbywają się w Polsce, w kraju okrzykanym oddawna przez żydów jako „kraj pogromów”, ale na Litwie, gdzie nietylko ludność, ale przedstawiciele zgromadzenia narajowego biorą w nich czynny udział.

Sprawa emerytów i dodatki dla wdów.

Prawa emerytów zatrudnionych ponownie w służbie państwowej. — Dodatki emerytalne dla wdów.

Minister spraw wewnętrznych rozesał do podwładnych mu władz II-jej instancji okólnik, wyjaśniający w przedmiotach unormowanych nowelą do ustawy emerytalnej.

W myśl tych wyjaśnień postanowienia art. 3 noweli do ustawy emerytalnej z dn. 27. VII. 1922 r. stosują się tylko do emerytów, obejmujących jakiegokolwiek czynności za wynagrodzeniem w służbie państwowej, nie dotyczy natomiast służby samorządowej. Postanowienia te należy stosować do wszystkich bez wyjątku emerytów, zajętych przy władzach i urządach państwowych, ponieważ zarówno ustawa emerytalna, jak również nowela do niej nie robi żadnej różnicy między stanowiskiem stałym a czasowym wynagrodzeniem dziennym a mie-

sięcznem.

Emeryci zajęci w urzędach i władzach państwowych mają prawo do dołączenia do wysługi emerytalnej czasu ponownej służby, jeżeli zostali reaktywowani w ścisłym tego słowa znaczeniu, t. j. mianowani na stałe zgodnie z przepisami ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Wdowie, pobierającej, niezależnie od uposażenia emerytalnego także pensję wdowią, przysługuje prawo do pobierania dodatku emerytalnego, jako też do pensji wdowiej. Zwrot kosztów przesiedlenia z miejsca służbowego do miejsca stałego zamieszkania zgodnie z postanowieniem art. 9 ustęp 2 noweli może nastąpić tylko w razie przesiedlenia się w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Za małą sprawność małopolskich dyrekcji kolejowych.

Skargi przemysłowców i kupców. — Kwiatek ze Stanisławowa.

Dzienniki warszawskie donoszą: Ze sfer przemysłowo-handlowych spotykamy się z narzekaniami na różnorodność systemów rachunkowości w poszczególnych dyrekcjach kolejowych, co częstokroć powoduje bardzo późne regulowanie zobowiązań na dostawy materiałów dla kolei.

I tak np. jedna z firm czeka na należną jej od dyr. kole. Stanisławowskiej za poważne dostawy żelaza, sumę od marca 1922 roku. Opó-

źnienia niniejsze, jak dwu, trzy i czteromiesięczne nie należą do rzadkości.

Z zestawionego przez firmy materiału wynika, że najsprawniej prowadzi swą rachunkowość i najrychlej pokrywa swe zobowiązania dyrekcja katowicka i wileńska (nieraz na drugi lub trzeci dzień po ukończeniu dostawy) mniej sprawnie dyrekcje b. królestwa (zwłaszcza radomska), a najmniej sprawnie małopolskie ze Stanisławowską na czele.

Banda podpalaczy niszczy planowo Polaków na Wileńszczyźnie.

Niedawno dopiero przymilkły grozę przejmujące wieści o ciągłych napadach i podpalaniu majątków polskiej w Małopolsce Wschodniej. Z bandami zorganizowanymi i dobrze płatnymi z tajnych funduszy szła w śmiertelne zapasy dzielna nasza policja, z której kilkadziesiąt funkcjonariuszy przypłaciło życie obronę życia i mienia obywateli kresowych. Długo pozwolono szamotać się policji z bandami, którą pracując według wytkniętych planów miały za cel zmusić obywateli polskich do wyemigrowania z Kresów. Kres tej haniebnej roboty położyło wojsko. Ukazanie się wojska na terenie podziałało piorunująco na „ideowców”, wysadzono gniazda podpalaczy i w krótkim czasie wojsko stało się panem sytuacji.

Niezupełnie to wszystko przebrzmiało, a już znów pokazują się zwiastuny podobnej roboty, tym razem na Wileńszczyźnie. Sposób w jaki pracują bandy litewskie na to jest podobny do tego, w jaki pracowali „bandyci” Wsch. Małopolski. Mnożą się z dnia na dzień pożary, a ofiarami padają obywatele polscy. Ostatni

wypadek, który możemy zanotować, to podpalenie majątku Szajkuty w powiecie święciańskim. Pożar, który jak stwierdzono powstał z umyślnego podpalenia zniszczył stodołę z krenstencją wraz z wszystkimi narzędziami rolniczymi. Spaliły się wszystkie zapasy, a majątek który przez wojnę został zniszczony i w tym roku dopiero zdolał się podnieść do normalnego stanu gospodarskiego stanął zupełnie.

Obywatelstwo kresowe przerażone ostatnimi wypadkami zwraca się do rządu z prośbą, by za wzorem jego akcji we Wschodniej Małopolsce wysłał na Kresy północne silne oddziały wojska, by położyć kres planowemu bandytyzmowi, inaczej grozi im podobny los, jak Kresowcom wschodnim. Dotychczasowe bo wiem środki zaradcze okazały się za słabe, a dowodem tego jest fakt ostatni, który świadczy, że pomoc natychmiastowa jest konieczną, tembardziej, że po uznaniu naszych granic, zbrodnicza robota bandytów tylko wzmódzić może.

Najnowsza atrakcja na Podlasiu.

Atleta, który wędruje od wsi do wsi. — Uciekł z Rosji bo cierpiał głód. — Chłopi chętnie płacą za popisy. — Ma twardszą głowę niż oldenburski stadnik.

Podlasie przeżywa obecnie wielką atrakcję. Oto od jakiegoś czasu ciągnie od wsi do wsi wędrowny atleta, siłacz niezwykle miary, który chłopom urzędu przedstawienia po stodołach, karczmach, a nawet pod gołębim niebem.

Siłaczem jest Polak, który od kilku lat przebywa w Rosji, gdzie jako atleta kształcił się pod kierunkiem znanego ongi i w Polsce Lebediewa.

Władze Rosji sowieckiej wszystkich fachowych atletów „zarekwirowały”. Ponieważ jednak ich kamiono — dawano tylko po dwa funty chleba dziennie, atleti przeto puciekali z Rosji. Nie mając jednak engagement w Warszawie — rozeszli się po kraju i popisują się po wsiach. Każde przedstawienie daje kilkadziesiąt tys. Mk., a chłopci nie wychodząc z podziwu płacą hojnie, uważając, że tak silny człowiek musi zjeść codziennie za pięć.

Popisy te są istotnie niezwykle. Atleta bierze szeroką sztabę żelazną grubości pół i wiąże z niej krawat. — Gruby łańcuch, jaki

chłopi używają do przewiązywania drzewa przerywa jakby był sznurkiem. Niedawno zaś temu kazał atleta chłopom przynieść olbrzymi kamień, który 8-miu chłopów musiało przynieść na dragach. Kamień ten położono mu na pierś, poczem jeszcze 8-miu mężczyzn usiadło nań. Kowadło podnosi atleta jedną ręką. W jednej wiosce zaś położono mu kamień na głowie, poczem dwaj czeladnicy kowalscy uderzyli w ten kamień młotami 16 razy.

Największą jednak sensację w okolicy sprawił fakt następujący:

Wędrowny atleta zgłosił się do p. C., właściciela majątku P.:

— Słyszałem, że pan dziedzic posiada bardzo dzikiego stadnika. Chciałbym się z nim spróbować.

— Nie radzę — odpowiedział p. C. — Stadnik jest istotnie dziki i może panu zrobić krzywdę.

Atleta jednak nie ustępował.

— Niech mi pan dziedzic na tę próbę sił

pozwoli. Składam sto tys. mk. Będzie mnie miał pan dziedzic za co pochować, jeśli zostaną zabity.

Umowa stała. Dziedzic ze swej strony złożył sto tys. mk., przeznaczając je dla atlety, o ile z walki wyjdzie zwycięsko.

Stadnika, uwiązane na dwóch silnych łańcuchach, wypuszczono do okólnika, do którego wszedł atleta. Rosły i silny kilkoletni Ol-

denburg, spostrzegłszy człowieka, z wściekłością jął bić ziemię racicami i nadstawił rogów by weń uderzyć. Atleta jednak również nadstawił swą głowę i z ropędu trzasnął nią w łeb byka z taką siłą, iż ten zwał się z nóg.

— Daj pan pokój! — zawołał właściciel zwierzęcia. — Dalsze próby niepotrzebne, uszkodzisz mi pan stadnika, który jest dziś wart miliony. Proszę tu pańskie i moje sto tysięcy.

Kraj, w którym wszystkie panny wychodzą zamąż.

Eldorado dla pańien nawet brzydkich z Europy

Nadeszły wreszcie pomyślniejsze czasy i dla tych wszystkich pańien, którym groziło nieznosne staropanieństwo!

Powszedy podstarzałe już nieco dziewice poczęły się na gwałt odmładzać, iżby mogły kiedyś, kiedy wszelkie domorosłe nadzieje zawiadą, wyjechać do kraju, gdzie bożek Hymenu czeka na nie z rozwartymi ramionami.

Ten rajski kraj — to Australja.

Oczytelnicy słyszeli już zapewne o tem, że istnieje jeszcze na kuli ziemskiej zakątek, gdzie brak prawie zupełnie płci pięknej.

To też nikt nie zdoła wyobrazić sobie, co za sceny odgrywają się w portach australijskich. Tak np. depeze niedawno doniosły, iż do portu Jackson codziennie przybija mnóstwo okrętów z całej Europy, przywożących kandydatki na żony. Skoro tylko wylądują one, — bez najlżejszej kokieteryj, bez najmniejszego trudu, ot — odrazu każda znajdzie sobie ta-

kiego męża o jakim beznadziejnie marzyłyby w Europie.

Ci kawalerowie australijscy podobno całymi dniami przesiadują nad brzegiem morza, czekając wybranej — i owacyjnie witają nadpływający okręt, z którego przysze obywatelki Australji powiewają swym nieznanym adoratorom chusteczkami.

Rząd australijski wydał więc niedawno okólnik, iż do Australji mogą przyjeżdżać jedynie panny w wieku od lat dwudziestu do trzydziestu.

Stare panny jednak przeciwstawiają się jak mogą odstawianiu z powrotem do ojczyzny.

Lzawe i wzruszające są wypadki w portach australijskich i zdumienie ogarnia europejczyka, gdy czyta o nadzwyczajnej kurtuazji autochtonów australijskich (kawalerów zazwyczaj), gdy miękną czuli na lzy niewieście i — żenią się z najszpetniejszymi i najstarszymi przybyszkami.

Trup użyty do oszustwa.

Niesamowity oszust. — Mumja z r. 2000 przed Chr. okazała się trupem zmarłej niedawno dziewczyny.

Muzeum w Marsylii padło niedawno ofiarą ordynarnego, a zarazem niesamowitego oszustwa. Po Bożem Narodzeniu zjawił się u dyrektora muzeum Anglik, który wracał z podróży po wschodzie, proponując mu nabycie dla muzeum dobrze zachowanej egipskiej kobiecej mumji. Mumję tę nabył u kilku Arabów w Kairze i udało mu się przeszmuglować ją do Francji; miał zamiar podarować ją Brytyjskiemu Muzeum, ale ponieważ znalazł się w chwilowych trudnościach pieniężnych, chętnieby ją odstąpił za stosowne wynagrodzenie.

Dyrektor muzeum, który jest znanym egiptologiem, udał się natychmiast do kwatery Anglika, gdzie skonstatował, że trumna jest w stanie dobrym i że mumja rzeczywiście leży w niej. Według napisów wyrzeźbionych na trumnie, miała to być dama dworu jednego z faraonów z roku 2000 przed Chrystusem.

Zapłacono za nią Anglikowi 20000 franków i ustawiono ten rzadki nabytek w muzeum. Dokładne zbadanie naukowe odłożono na później.

Ale zaledwie minęło kilka tygodni, zaczął się z trumny wydobywać nieznosny smród rozkładającego się trupa. Gdy z tego powodu zbadano dokładnie całą sprawę, skonstatowano, że wprawdzie trumna i owijaki płócienne były autentyczne, ale rzekoma mumja była trupem młodej dziewczyny arabskiej, która zmarła przed kilku miesiącami i w jakiś sposób została spreparowana. Trup jednak nie mógł się utrzymać długo i zaczął się w muzeum rozkładać.

Czy Anglik sam padł ofiarą oszustwa, nie dało się stwierdzić, gdyż nie można go było znaleźć, a jego adres i nazwisko okazało się fałszywym.

Sensacyjny proces konsula norweskiego w Japonji.

Konsul norweski skazany na 3 lata ciężkich robót. — Czyżby spisek japoński przeciw białym?

W Tokio, w Japonji, rozegrał się proces, który przez dwa miesiące blisko trzymał w napięciu opinię publiczną krajową, a bardzi i jeszcze kolonji europejskiej.

Konsul norweski w Kobe p. Harold Nyhuus, został oskarżony, że dn. 6 stycznia, wczesnym rankiem, dopuścił się jakoby gwałtu na pewnej kobiecie japońskiej. Zaareztowany, osadzony został w więzieniu, a prasa japońska uderzyła w wielki dzwon alarmowy i rozpoczęła zacieklą kampanję przeciw cudzoziemcom wogóle, nadto zaś sędziowie zasypywani byli listami bezimiennymi.

Jakkolwiek minister norweski w Pekinie

i w Tokio, oraz inni dyplomaci norwescy i urzędnicy norweskich konsulatów dokładali wszelkich starań, żeby zapewnić interwencję swojego ministerstwa spraw zagranicznych, w przekonaniu, podzielanem przez całą kolonję cudzoziemską — że oskarżony jest ofiarą ukartowanego spisku, — usiłowania ich spełżyły na niczem. Sąd wydał wyrok, skazujący p. Nyhuusa na trzy lata ciężkich robót i koszt sądowe.

Korespondent „Times'a“ donosi, że ten wyrok, nie oparty bynajmniej na dowodach niewatpliwych, wywołał w kolonji europejskiej wielkie oburzenie.

Potworna zemsta kochanka.

Nowa sensacja Berlina. — Zamordował kochankę i porąbawszy jej zwłoki, spalił je w piecu.

(1.) Niema istotnie końca sensacyjnym procesom, rozgrywającym się w ostatnich czasach przed sądami berlińskimi. Publiczność nie oehlonała jeszcze z emocji, przeżywanych w czasie rozprawy o morderstwo dwu zwyrodniałych kobiet, Klein i Rabbe, a oto znowu sąd przysięgłych zgotował jej nową sensację.

Na ławie oskarżonych zasiada tym razem zbrodniarz seksualny

kapielowy Obendorf, który w jesieni roku 1920 zamordował we własnym mieszkaniu uderzeniem siekiery swoją kochankę, poczem porąbał na kawałki jej zwłoki i spalił je w piecu kuchennym. Powodem zbrodni miała być zem-

sta na łie zazdrości.

Potworny czyn

zwyrodniałego szaleńca

nie wyszedł odrazu na jaw; wykryto zbrodnię dopiero po upływie roku.

Obrońca oskarżonego, którego rozprawa emocjonuje w najwyższym stopniu publiczność berlińską, stara się udowodnić, że zbrodnia jest chory umyslowo, zatem nie ponosi odpowiedzialności za swój czyn.

KRONIKA.

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Niedziela popoł.: „Jancsik“.

wieczór: „Pierwsza sztuka Fanny“.

Poniedziałek: „Wesele“

Wtorek: „Pierwsza sztuka Fanny“.

Środa: „Wilki w nocy“.

TEATR OPERA I OPERETKA.

Wtorek: „Maskotka“.

Środa: „Maskotka“.

UROCZYSTE „TE DEUM“ NA WAWELU Z POWODU USTALENIA GRANIC PAŃSTWA. Wczoraj o godz. 5 po poł. odbyła się w Katedrze na Wawelu podniosła i znacząca uroczystość z powodu ustalenia przez Mocarstwa wschodnie granic Rzeczypospolitej. Ks. Biskup Sapieha w szatach pontyfikalnych, poprzedzony przez księży kanoników katedralnych, zaintonował przed Wielkim ołtarzem „Te Deum“, którą to pieśń podjęła kapituła w stallach oraz licznie zgromadzone duchowieństwo. Podczas „Te Deum“ ozwały się dźwięki Zygmunta. Następnie Książe-Biskup odprawił modły na uproszenie błogosławieństwa Bożego dla Ojczyzny. Odśpiewaniem „Bóg że coś Polskę“ zakończyła się uroczystość kościelna, która na długo pozostanie w pamięci uczestników.

W uroczystości wzięli udział: Wojewoda krakowski Dr. Gałeczki, prezes Polskiej Akademji Umiejętności Morawski, generalicja z imp. armji Szeptyckim na czele, Prezydent miasta Federowicz wraz z pp. wiceprezydentami, naczelnicy krakowskich władz państwowych, rektorowie wyższych Uczelni z profesorami, kurator Owiński, zastęp urzędników oraz młodzież szkół średnich ze sztantarami. Nawy Katedry zapełniły się nader licznie zebrana publicznością ze wszystkich sfer. Po uroczystości w Katedrze odbyła się u stóp Wawelu defilada wojskowa przed generalicją i reprezentantami władz.

Miasto jest od wczoraj udekorowane flagami o barwach państwowych i miejskich. Dziś w niedzielę i w ciągu tygodnia odbędą się na obszarze województwa krakowskiego nabożeństwa z uroczystem „Te Deum“. Nadto urządziły władze szkolne dla młodzieży szkół średnich Poranki, na których profesorowie objaśnią znaczenie faktu, uznania granic Rzeczypospolitej.

UROCZYSTE POSIEDZENIE MAGISTRATU odbyło się wczoraj przy udziale poszczególnych naczelników wydziałów z okazji definitywnego załatwienia sprawy przynależności Galicji wschodniej do Polski.

Posiedzenie otworzył dłuższem przemówieniem st. radca Mgtu Buczkowski, który w gorących wyrazach podniósł ważność decyzji przyłączenia Małopolski Wschodniej do Polski. Członkowie posiedzenia dali wyraz uczuciu radości i zadowolenia przez powstanie.

DEKORACJA MIASTA. Z powodu ostatecznego przyłączenia Małopolski Wschodniej, Prezydium miasta Krakowa wydało rozporządzenie, by wywieszono na wszystkich gmachach miejskich i rządowych chorągwie o barwach narodowych.

PRZENIESIENIE KOMISARJATU OBWODOWEGO MGTU. Komisariat obwodowy Magistratu dla dzielnic X i XI przeniesiony został z ul. Barskiej na ul. Kilińskiego 18 w dzielnicy XI.

WOJEWÓDZKI ZJAZD delegatów Ognisk Związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych odbędzie się w sali Rady miejskiej w Krakowie w dniach 18 i 19 bm. Otwarcie Zjazdu nastąpi w pierwszy dzień 18 bm. o godzinie 9 i pół rano.

Bestjalskie tortury

stosowane przez bandytów w poszukiwaniu dolarów

Gospodarz 4 razy wieszany, gospodyni polewana ukropem.
(Telef. od nasz. kor.)

Warszawa.

Wczoraj o godz. 7 wieczór napadli na dom Andrzeja Kuli, ogrodnika w Utracie (miejscowości oddalonej o kilka kilometrów od Warszawy) sześciu uzbrojonych w rewolwery bandytów.

Zakradli się oni o zmierzchu do zagrody i otruli znajdujące się w podwórzu psy. Kiedy Kula, słysząc podejrzane szmery, wyszedł z chaty, by sprawdzić, czy wszystko jest w porządku, opadli go ze wszystkich stron opryszki, wciągnęli do mieszkania i zażądali wydania pieniędzy, domagając się przedewszystkiem dolarów, których niestety Kula, jako człowiek ubogi, nie posiadał.

Chcąc wydobyc z gospodarza i żony wy-

znanie, gdzie mają schowane pieniądze, poddali bandyci Kulę i jego żonę okrutnym torturom: Kulę

cztery razy wieszali i dusili, poczem na nowo przyprowadzali go do przytomności. Z gospodyni zdarli odzienie, a polewając jej ciało ukropem, dopytywali się ustawicznie a napróżno o ukrytym dolarach.

Katusze te trwały od 7 wieczór do 4 rano, a kiedy nie wydały rezultatów, bandyci zabrali tylko 400 tysięcy Mk., oraz ubrania i zbiegli w niewiadomym kierunku, zostawiając małżonków tak skatowanych, że nie mogli wymówić słowa i wyglądali raczej na umarłych, niż żywych.

Warszawa (PAT).

Waluty: Dolary Stanów Zjedn. 40.750, 41.100, 41.000, sprzed. 41.200, kupno 40.795; marki niemieckie 2.04, 1.97 1/2.

Akcje: Gdańsk 2.05, 1.97, sprzed. 2.00, kupno 1.95; Belgia 2240, 2229; Holandia 16250; Londyn 192.000, 193.000, 192.500, sprzedaż 193.500, kupno 191.500; Nowy York 40.850, 41.000, sprzed. 41.205, kupno 40.795; Nowy York drobne sprzedaż 41.155, kupno 40.745; Paryż 2580, 2575, 2600, sprzedaż 2613, 2587; Praga 1220; Szwajcaria 7710, 7700, sprzedaż 7740, kupno 7660; Sztokholm 11.000; Wiedeń 0.63, 0.63 3/4, 0.62 1/2, sprzed. 0.63, kupno 0.62; Włochy 1990.

Zurych (PAT).

Zamknięcie giełdy: Berlin 002 58; Holandia 212 20; Nowy York 538; Londyn 25.23; Paryż 53.70; Mediolan 25.85; Praga 15.95; Budapeszt 0.15 3/4; Bukareszt —; Belgrad 545; Sofja 3.20; Warszawa 061.25; Wiedeń 00074, austr. korona stemplowana 000.75.

Handel, przemysł i giełda.

PODATEK OD CUKRU I SPIRYTUSU.

Rada Ministrów postanowiła podwyższyć akcyzę od spirytusu z 2500 na 10.000 M. od litra. Podatek od piwa wynoszący 20 marek od litra zero-stopniowego piwa, podwyższono do 150 Mk. Podniesiono również akcyzę od cukru z 600 na 1500 Mk. od kilorrama. Zapasy ponad 5 litrów spirytusu i 100 kilogramów cukru, znajdującego się u kupców i osób prywatnych, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu. Za niezgłoszenie zapasów do dodatkowego opodatkowania grożą surowe kary.

REGLEMENTACJA WYWOZU.

Z dniem 21. bm. zabroniony jest wywóz przez linję celną Rzeczypospolitej następujących towarów:

miedzi, niklu, kadmu, mosiądzu, tombaku, Argentyny, brytanji, brązu i innych stopów metalowych, ołowiu w złomach.

Natomiast dozwolony jest z dniem 13 bm. wywóz oleju wulkanowego i cylindrowego, dotychczas zabroniony.

Kraków (PAT).

Waluty: Dolary Stanów Zjedn. 40.000, 42.000, tr. 41.750, 41.000, czeki 40.000, 41.000; funty angielskie 190.000, 200.000, tr. —, czeki 190.000, 200.000, tr. 196.000; franki

francuskie 2500, 2600, tr. —, czeki 2525, 2625, tr. 2620, 2600; franki belgijskie 2100, 2250, tr. —, czeki 2100, 2300, tr. 2225, 2140; franki szwajcarskie tr. czeki 8000; marki niemieckie 1.70, 2.10, czeki 1.70, 2.10, tr. 2.05; korony austriackie 0.52, 0.62, tr. —, czeki 0.55, 0.62, tr. 0.61, 0.62; korony czeskie 1175, 1275, tr. 1237 1/2, czeki 1200, 1300, tr. 1250.

Akcje: P. T. H. 4500, 5200, tr. 4700, 5000; Pharma 18.000, 22.000, tr. 19.000, 21.000; Zieleniewski 108.000, 118.000, tr. 110.000, 113.000; H. Cegielski 105.000, 115.000, tr. 107.000, 110.000; Parowoz 18.000, 22.000, tr. 19.000, 21.000; Automotor 4500, 5500, tr. 5000, 5200; Trzebinia maszyny 26.000, 31.000, tr. 28.000, 30.000; Górka cement 65.000, 75.000, tr. 67.500, 73.000; Sierszankie zakłady górnicze 75.000, 80.000, tr. 77.000, 79.000; Tepegę 40.000, 46.000, tr. 43.000, 45.000; Polska nafta 8000, 12.000, tr. 9000, 11.000; Trzebinia tłuszcz 34.000, 41.000, tr. 35.000, 40.000; Krakus 14.000, 18.000, tr. 14.500, 17.000; Chodorów 65.000, 80.000, tr. 68.000, 76.000; Ćmielów 42.000, 48.000, tr. 43.500; Elektrownia Siersza 5.500, 6.500, tr. 5.500, 6.200.

Polski Bank przemysłowy 3800, 4300, tr. 4200; Bank kredytowy w Warszawie tr. 1500.

Ska APROWIZACYA MIAST w Krakowie.

Pałac Spiski

poleca na sezon wiosenny materiały na kostiumy damskie i męskie, ubrania i zarzutki męskie. Piótna i płócienna.

Obuwie damskie i męskie z warszawskiej fabryki. 867

Sprzedaż dozwolona dla wszystkich Urzędnikom udziela się opust z cen.

WSZELKIE marki pocztowe kupuje i niebywale wysokie ceny płaci Biuro Wszehwiatowych Marek Pocztowych Sądzi-kowskiego, Lublin Krak. Przedm. 46. 864

ZAGRANICA. Dam 5 do 6 milionów za przewóz mebli. Odpowiedz do Administracji Gońca, gdzie złożony jest adres. 868

ŁÓŻKO fornierowane, do brzo utrzymane z materacem sprzedam. Zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „A. K.”. 878

Kto jeszcze nie posiada naszego cennika?

Niech napisze do nas pocztówkę ze swoim dokładnym adresem, a natychmiast otrzyma

zupełnie bezpłatnie

pełny Cennik Ilustrowany wszelkiego rodzaju towarów manufakturowych: ubraniowych, piótna, bielizny, kołder i różnych innych niezbędnych artykułów.

Specjalny dział zegarków.

Ceny najtańsze. Towary najlepsze.

Adresować: Dom towarowo-przesyłkowy

„EKSPORT POLSKI”

786 Warszawa, Dzielna 25.

„TRANINY LUDOWE”

Kraków, Powiśle 10, II p.

Kapy, serwaty, portyary, makaty, podszki, szale, torbki, walizki i inne wyroby ludowe w wielkim wyborze. 421

!!Tanie!!

materiały bielskie na ubrania i kostiumy KRAKÓW, Powiśle 10, II p. 446

KASPRY, Wałec, Motory, Kamienie, Turbiny, Transmisje, Pasy, Pompy parowe centrifuga na, poleca „PILOT” Lwów Bato-ręgo 4. 450

W Kaliszu

W całej Ziemi Kaliskiej najpoczytniejszym i najdynamem piśmiennictwem jest

Goniec Kaliski

Ogłoszenia, kupna i sprzedaży dają natychmiastowy skutek.

Adr. Redakcji i Adm. Kalisz, Aleja Józefińska 31. Telefon Nr. 209.

NAJTAŃSZYM 829
TŁUSZCZEM
JADALNYM,
zawierającym 100%
tłuszczu jest
KUNEROL.

Przedstawiciel: M. Vorzimmer, Kraków.

WIELKI ROZKŁAD JAZDY

Fotekich kolei Państw., oraz kolejek podjazdowych z mapą do nabycia w Administr. „Gońca Krak.”

za Mp. 2000. 783

Na prowincję wysyła się za nadesłaniem kwoty Mp. 2700

CENY OGŁOSZEN: Za 1 wiersz milimetry: W zwykłych ogłoszeniach Mk 500. — Układ tabelaryczny Mk 1000. — Nadesłane Mk 1200. — Komunikaty po krótnice Mk 1600. — Głosy publiczne i Dział ekonomiczny Mk 1800. — Ogłoszenie na 1-szej stronie Mk 2400. — Drobnie ogłoszenia po Mk 200 za słowo. — Matrymonialne i korespondencje prywatne do Mk 250 za słowo. — Ogłoszenia w dniu świątecznym o 25% drożej.

Drobne ogłoszenia.

Wolne posady

POTRZEBNY do browaru majster lub obeznany w tym zawodzie człowiek do gotowania piwa. Zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „Browar”. 918

HAFCIARKI dobre i uczelnice potrzebne zaraz. Zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „B. Z.”. 920

SAMODZIELNYCH monterów i kotlarzy poszukuje Centrala pługów parowych P. z. o. p. Fabryka maszyn, Poznań, ul. Wawrzyńca 36. 921

OSOBA inteligentna, gospodarna i nieczłwa, potrzebna za gospodynię do domu do samotnego pana. Oferty do Adm. „Gońca” pod „Gospodyni”. 922

Poszukują posady

MŁODZIEŃC, lat 24, biegły w polskim i niemieckim w słowie i piśmie, oraz w rachunkach, obeznany w branży papieru, wykonuje prace inżynierskie, poszukuje posady biurowej lub odpowiedniej. Zgłoszenia do Administr. „Gońca” pod „J. L. K.”. 918

APTEKARSKA siła pomocnicza, dobrze wprawiona, przyjmie zaraz posadę. Zgłoszenia do Administr. „Gońca” pod „Pomocnik aptekarski”. 917

PANNA, lat 17, poszukuje miejsca do majątku celem wyuczenia się bezpłatnie w kuchni i palacu. Oferty uprasza H. Klemens Sarnowa, p. Raniec, ul. Dąbrowskiego Nr. 119. 919

KOWAL posiadający własne narzędzia i dobre świadectwa, poszukuje od 1 kwietnia b. r. posady. Zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „Kowal”. 923

Kupno

FORTEPIAN kupię. Zgłoszenia pod „Fortepian” do Adm. „Gońca”. 898

HELIAR z aparatem lusterkowym kupię. Zgłoszenia pod „Aparat” do Adm. „Gońca”. 897

PIANINO kupię. Zgłoszenia pod „Pianino” do Adm. „Gońca”. 895

Sprzedaż

FRITZEGO

L. do podłóg Mp. 17
A email biały „ 29
K email kolor. „ 28
I do mebli ogr. „ 36
E do pieców „ 36
R do kapeluszy „ 30
Y bronolina „ 18
 i wszystkie inne, jakoteż benzyna, terpentyna, wiadra do podłóg, szczotki i wszelkie artykuły domowe poleca najtaniej

L. WEINDLING, KRAKÓW ul. Grodzka 28, telef. 1596, dla hurtowników odpowiedni rabat za okazaniem bloczków za 100.000 Mk. 5% w towarze. 908

Okazja!

wysyłam na ządanie materjały paltowe śliczne gatunki i dobre po 120.000 metr, szerokość 160 cm. Materjał ubraniowy wełniany męski kamgar lub noston i t. p. po 100.000 metr, na ubranie męskie, trzeba 3 metry, szewioty damskie półwełniane po 80.000 metr, gatunek wełniany po 60.000 metr. 17 metr. szluczki płótna po 18.000 w kolorach lub białe oprócz tego różne gatunki. Cenniki na ządanie przy zamówieniu konieczny zaatek 1/4 części gotówki adresować: 906

RZEŹNIK

ŁÓDŹ, skrzynka poczt. 34

Tokarnie, Heblarki, Strugariki, Wiertarki, Garty, Locomobilo, Stal, Żelazo, Szyny, Żelaza żelazna, cynkowa, Baczki, poleca 449

„PILOT”

LWÓW, ul. Batorego 4.

SŁOME prasową i długą dostarcza po cenach przystępnych w każdej ilości „Ursus” Dom Handlowy w Rzeszowie. Uprasza się o znaczek listowy 800 m. na odpowiedź. 889

Lokale

KONCESJE na zakład fotograficzny odstąpię za mieszkanie, pianino ewentualnie co innego. Zgłoszenia pod „Koncesja” do Adm. „Gońca”. 890

MIESZKANIE z 2 pokoi z kuchnią kupię na świetnych warunkach. Zgłoszenia pod „Warunki” do Adm. „Gońca”. 896

DAM odstępnę lub zapłacę za rok z góry czynsz za pokój z osobnym wejściem. Zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „Czynsz”. 924

Matrymonialne

WDOWIEC, lat 55, bezdzietny, samodzielny, posiadający 3-pokoj. mieszkanie urządzone, poszukuje starszej panny lub bezdzietnej wdowy (zamiast wyprawy odpowiednią gotówką). Cel matrymonialny. Oferty do Administr. „Gońca” pod „Wdowiec”. 914

PANNA, lat 29, posiadająca mieszkanie i wyprawę, pragnie wyjść za mąż. Panowie inteligentni raczą swe oferty nadesłać do Adm. „Gońca” dla „Frani”. 913

Różne

TANIO kupuje — kto kupuje natychmiast! Jeszcze kilka obiektów miejskich i majątków wiejskich nabyć można w Wielkopolsce. Informacje gratis Lwów, Głęboka 21, Zawadzki. 887

BANAŚ JAN z Krakowa, nieważnia zagubioną kartę odroczenia. 910

CZEONKOWIE Spółdzielni „ROZWÓJ”, mający 5000 Mk. udziały, którzy z powodu mylnego lub braku adresu nie otrzymali, jeszcze nowych legitymacji, raczą się po nie zgłosić do Dyrekcji Spółdzielni przy ul. Garncarskiej 7 w godzinach od 9-1 i od 3-6. 911

DARMO wysyłamy broszurę „O studniach wierconych i pompach studziennych”. Przedsiębiorstwo wiercenia studziń, Franciszek Dominik Lwów, ul. Listopada 37. Na odpowiedź załączyc znaczek. 890

MÓRG, 123 mórg, pszenno-żytniej drenowanej ziemi w dobrej kulturze w jednym kawałku, budynki w dobrym stanie, dom mieszkalny, 7 pokoi, inwentarz żywy i martwy, kompletny, natychmiast do sprzedania. Spieszne zgłoszenia przyjmje Wesolowski, Poznań, Dominikańska 3. 915

MÓRG gruntu dam za pianino lub za mieszkanie. Zgłoszenia pod „Mórg” do Adm. „Gońca”. 900

Szlifuję brzytwy odpowiednio do golenia, oraz wielki wybór nowych brzytw i t. p. 680 Myszkowski, Dietłowska 48.

UWAGA!

Maszynki do miedzi wszystkie systemy, reperują i dorabiam części nowe do tychże. Znamy firma

Myszkowski, Dietłowska 48

WSPOLNIKA z kapitałem do 100 milionów poszukuje rutynowany kupiec handlowy do powaźnego przedsiębiorstwa. Łask zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „100 milionów”. 815

W. KUCHARSKI
 Sp. Akc.
Fabryka drutu i wyrobów drucianych
 przedtem J. Górecki, W. Kucharski i S-ka Tow. Akc.
Kraków - Podgórze, Romanowicza 5.
 Masowa produkcja drutu i wyrobów drucianych.
 Poleca: Druty, wyroby druciane, wyroby żelazne.
 Fachowe porady, konsultorysy i t. p. bezpłatnie 401

Senzacyjnie tanie i interesujące !! powieści !!

	Mkp.
F. Dostojewski: Sen Wnjaszka	7.200
St. Grabiński: Niesamowita opowieść	6.500
A. Schnitzler: Beata	6.500
O. Wilde: Szczęśliwy Książę	7.200
Br. Jeremi: Henryk hr. Lis, powieść z życia aktorki	4.400
J. Lam: Koronlarz w Galicji czyli Powagi powiatowa (powieść, humor — obyczaj)	7.200
A. de Pénné: Siostra Weronika, powieść	5.400
Raort: Kłopoty p. Michała I inne dolegliwości (satyr i humoreski)	7.200
A. Reschal: Z romansów życia „Alida” (powieść)	5.400
J. Richepin: Lep, powieść	5.800
J. Stur: Na przełomie — o nowej i starej poezji (szkice krytyczne)	7.200
K. Sajsse: Tobijczyk; Hindu	5.400
L. Tołstoj: Djabel — opowiadanie	9.000
G. Meyrink: Zielona Twarz (opowiadanie z walk kresowych)	12.600
J. Łada Walicka: Wierna Straż (opowiadanie z walk kresowych)	3.600
J. Łada Walicka: Ułani, ulani — malowane dzieło (z dziejów brygady ochotniczej)	2.900
R. Żelazowski: Pięćdziesiąt lat teatru polskiego (moje wspomnienia, ilustr.)	7.200

== poleca ==

Spółka Nakładowa „ODRODZENIE”
 Lwów, Zimorowicza 15.

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE
 podaje do wiadomości Szanownych odbiorców, że nadeszły już do Krakowa: Siewniki do nawozów sztucznych oryginalne „Westfalia”, kostarki M. Cornicka żniwiarki Bearings, żniwiarko — wiązałki, szpagat do wiązałek.
 Polecamy także: plugi, kultywatory i pielniki fabryk Wentzki i Cegielski, siewczarnie fabryki „Odlaw” wirówki „Alfa-Laval” i t. d.
Warsztat reparacyjny.

Red Star Line
 Antwerpen - Ameryka

Najpopularniejsze w Europie i Ameryce
 Towarzystwo **RED STAR LINE** Linja ozerwonej okrętowej gwiazdy
 Antwerpia - Ameryka Cherbourg - Ameryka Gdańsk - Ameryka
w Krakowie, ul. Florjańska 43
 Sprzedaje się bilety okrętowe i udziela bezpłatnie informacji ustnie i pisanie w sprawie wyjazdu do Ameryki.